

Látjátok! Ez volt a pünkösöd. Ez volt a Szentlélek zivatar. Ez világosodott meg az első keresztyéneknek az apostolok tudományában. Erről gondolkoztak, ezen dolgoztak, ezt magyarázták, ezt kutatták, ezt értették meg egyre jobban minden oldal után. Mi a tudomány szó mögött könnyen valami száraz, elporló dolgot szimatolunk. Ez azonban csak azt bizonyítja, hogy az igazi tudománnyal még nem foglalkoztunk. Ez a tudomány száraz, elporló csak addig marad, amíg csak szemlélői vagyunk. Krisztus és az ő keresztye csak akkor nem jelentenek semmit, ha nem tudjuk, hogy miért van rájuk szükségünk. Aki azt hiszi, hogy a helyes úton jár, annak nincs szüksége vezetőre. Aki megpróbálja, hogy magán segítsen, a megbocsátást nem fogja keresni. Jóllehet keresztyének vagyunk, de éppen oly közel vagy távol vagyunk az igazi, az első keresztyénektől, amilyen közel vagy távol van tőlünk az apostoli tudomány.

Foglalatosok valának az apostolok tudományában és ezenkívül a közösségben, a kenyér megtörésében és a könyörgésekben. Ez mind hozzátartozik az előbbihez, megmagyarázza és elmélyíti azt, amit az elébb mondtunk.

A közösségben. Ez azt jelenti, hogy egymást megértették. Már a pünkösdi nagy csoda is az volt, hogy amikor az íge elhangzott és meghallották, nemcsak megértették, hanem az ígében egymást is megértették. Nem volt tovaszálló mámor; ők megmaradtak benne. A legmélyebben megértették egymást. Mi volt ez a legmélyebb dolog? Ismétjük: az, hogy magukat kivétel nélkül bűnösöknek tartották. Abban értették meg egymást, hogy egyiknek sem volt mit szemére hánynia a másiknak. Ez volt az ő közösségük. A Jézus Krisztus gyülekezetének közössége mai napig: a bűnösök, a kegyelemből élők közössége. Ez a közösség a világ minden közösségével ellentétben áll. Minden emberi közösség azon alapul, hogy az emberek valamilyen magas, jó, ideális célban egymásra találjanak. Jól gondoljuk meg azonban, hogy az ilyen célokban egymással igazán találkoznak-e? Mégis nem akadnak-e olyanok is, kik más cél felé törekednek, más ideálokat kergetnek, más szülőhazát szeretnek, más családhoz tartoznak, más szellemi irányzatot tartanak igaznak? Nincsen-e tele e világ közösségekkel — nem! hanem különböző célú és eszményű hazák, szellemi irányzatok, egyházak, csoportok és pártok vitáival és

küzdelmeivel? Lesz-e hát békesség közöttünk? Lesz, de csak akkor, ha emberi magaslatainkról aláereszkedünk, egymás mellé állunk, a mélységben testvérként egymásra találunk s egymás szemére semmit se lobbantunk. Oda kell állanunk, ahol az első keresztyének állottak, oda a Krisztus keresztye alá. Ott leszünk bűnösökké. A Krisztus keresztye itt van; mi is alatta állunk. Mi is mind bűnösök vagyunk most együtt. Fel kellene ébrednünk, hogy ezt azonnal megláthassuk. Mint az első keresztyéneknek, nekünk is az apostolok tudományában kellene foglalatossáknak lennünk, hogy azonnal közösségre találjunk; nem ábrándos és mesterkéltséggel, hanem igazi emberek igazi közösségére.

A kenyér megtörésében. A bűnösök számára a kenyeret megtörik. A mélységből az igazi magasságra jutunk. Ha látjuk, hogy minden emberi dolognak vége, akkor minden újra kezdődik; az ítélet kegyelemmé változik. Testvéreim, az úrvacsoráról beszélek, de nem a miénkről, hanem az első keresztyének úrvacsorájáról. Ahol az emberek nagy megrázkódtatáson mennek át, ott ismét tudják: bűnösök vagyunk! A bűnösök értik meg és tudják igazán, mit jelent ez: „vegyétek, egyétek, ez az én testem, mely tiérettetek megtöretik! Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem az új szövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnösök bocsánatára!” Mint éhezők és szomjuhozók nyultak a kenyér és bor után. Ezt is csak úgy távolról ismerjük. Az úrvacsorából nálunk már régóta többé-kevésbé kegyes szokás lett. Az Úr asztalánál nem igazi vendégek, hanem csak szemlélők vagyunk, akik résztveszünk egy cselekményben, ennek azonban hozzánk nem sok köze van. Pedig éppen itt nem szabadna szemlélőknek lennünk! Gondoljunk a reformációra: az emberek nem voltak mások, mint a szent cselekmény szemlélői. A rács mögött, mely az oltár helyiséget a templom hajójától elválasztotta, a pap a nagymisést celebrálta, felemelte a poharat és az ostyát s messziről megmutatta a hívőknek. A reformátorok a leghamarább éppen ettől fordultak el. A rácsot áttörték, a kenyeret és poharat erővel előre hozták, megtörték a nép között, hogy egyenek és igyanak belőle. Más nem tehettek, mert a megbocsátás igazi ígéje után éheztek, mely nem arra való, hogy csak nézzék és szemléljék, hanem arra, hogy övék legyen bűnük nyomorúságában. Őszintén és jól gondoljuk meg, mi mindent elveszítünk, ha az úrvacsora ismét a rácsok mögé tűnik, ahonnan a refor-